

14.05.2024

Asia/2

§ 65

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto tarkastuslautakunnalle vuoden 2023 arviointikertomuksesta

HEL 2023-005698 T 00 03 00

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi lausunnon seuraavista tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen kohdista:

- Kirjastojen vetovoimaisuus ja lukutaidon edistäminen kirjastoissa (s. 37–40)
- Kulttuuriavustusten kehittäminen (s. 42–46)
- Nuorisotyön vahvistaminen (s. 47–51)

Kaupungin Kasvun paikka -strategiassa yhtenä kärkiteemana on taide ja kulttuuri hyvän elämän mahdollistajina. Tämän teeman osalta tarkastuslautakunnan vuoden 2023 arvioinnin pääkysymykset kohdistuivat kirjastojen vetovoiman lisäämiseen sekä lukemisen ja lukutaidon edistämiseen, kulttuuriavustusten kehittämiseen sekä nuorisotyön vahvistamiseen. Pääkysymysten lisäksi on osakysymyksinä nostettu muun muassa lähikirjastojen alueellisen verkon turvaaminen, kulttuuriavustusten piiriin nousseet uudet toimijat ja taiteenlajit sekä etsivän ja jalkautuvan nuorisotyön vahvistaminen.

Kirjastojen vetovoima on lisääntynyt, sillä käyntimäärät ovat kasvaneet ja kirjastoissa on toteutettu paljon monimuotoista toimintaa erilaisten kohderyhmien lukutaidon edistämiseksi. Kulttuuriavustusten kehittämisessä on osittain onnistuttu, mutta uusien taiteenlajien ja toimijoiden pääsy kaupungin tuen piiriin ei ollut arvioitavissa. Nuorisotyön vahvistamisen osalta etsivä ja jalkautuva nuorisotyö on vahvistunut, mutta muussa nuorisotyössä henkilöstöresursseissa on vajausta ja tilat ovat vähentyneet.

Kirjastojen vetovoimaisuus ja lukutaidon edistäminen kirjastoissa

Kirjastopalveluiden sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan toisen asteen oppilaitosten yhteistyön kehittäminen

Tarkastuslautakunta toteaa, että kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kirjastopalveluiden sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee jatkaa kirjastojen ja toisen asteen oppilaitosten yhteistyön kehittämistä. Arviointikertomuksen mukaan kirjastot ovat paikallisesti tarjonneet palveluitaan myös toisen asteen oppilaitoksille, mutta yhteistyökäytäntöjen luominen toisen asteen oppilaitosten kanssa on kesken.

Kirjastopalvelut ovat hakeneet ja saaneet aluehallintovirastolta rahoituksen hankkeeseen ”Helsingin kaupunginkirjaston ja toisen asteen oppilaitosten yhteistyön kehittämishanke”. Hankkeessa luodaan yhteistyömalli ja pysyvät rakenteet Helsingin kaupunginkirjaston ja toisen asteen oppilaitosten väliselle yhteistyölle. Hankkeessa edistetään nuorten aikuisten lukemis- ja lukutaitotyötä Helsingin kaupungin strategian mukaisesti. Toukokuun aikana hankkeeseen rekrytoidaan ajalle 1.8.2024-31.7.2025 projektisuunnittelija, joka suunnittelee, koordinoi ja pilotoi yhdessä kirjaston henkilökunnan sekä opettajien kanssa palveluita lukioiden ja ammattioppilaitosten käyttöön. Tarkoituksena on luoda alueellinen rakenne ja alueittain nimetyt henkilöt, jotka hoitavat yhteistyötä toisen asteen oppilaitoksiin ja toteuttavat palveluita. Hankkeen ohjausryhmässä tulee olemaan henkilöitä sekä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kirjastopalveluista että kasvatuksen ja koulutuksen toimialalta.

Kirjastopalveluiden sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan välisen sopimuksen mukaisten kirjastovierailujen seuranta ja toimenpiteiden kehittäminen

Tarkastuslautakunta toteaa, että kirjastopalveluiden ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee seurata tavoitteena olevien 1., 3. ja 7. luokan koululaisten koko ikäluokan kirjastovierailujen toteutumisen vaihtelua alueittain ja kouluittain sekä seurannan perusteella tehdä toimenpiteitä, joilla kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ja kirjastopalveluiden välisen sopimuksen mukaiset koululaisten kirjastovierailut saadaan toteutumaan kattavammin. Arviointikertomuksessa on todettu, että sovitut alakoululaisten kirjastovierailut ovat toteutuneet kattavasti, mutta yläkoululaiset tavoitettiin heikommin.

Kirjastopalvelut tilastoivat ja seuraavat systemaattisesti Kulttuuripolku-suunnitelmaan liittyvän sopimuksen mukaisia kirjastovierailuja. Tilastoista raportoidaan kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle ja niitä analysoidaan muun muassa toimialojen yhteisessä työryhmässä. Jos havaitaan, että jokin koulu tai alue ei osallistu sopimuksen mukaisiin tapahtumiin, kasvatuksen ja koulutuksen toimialan yhteyshenkilöt ovat yhteydessä kyseiseen kouluun. Toimialojen muodostamassa työryhmässä arvioidaan ja kehitetään kirjastovierailujen sisältöjä ja ajankohdtaa hyvässä yhteistyössä raivaten mahdollisia esteitä sekä tavoitellen vaikuttavuutta.

Yläkoulujen osalta kirjastovierailut on tarkoitus toteuttaa jatkossakin keskitetysti. Lukukauden 2024–2025 vierailujen ajankohta on siirretty kevätlukukaudelle loppusyksyn sijaan, jotta mahdollisimman moni 7. luokka voisi osallistua juuri tuolle ikäluokalle suunniteltuun kirjallisuustapahtumaan. Tämän ajankohdan on katsottu sopivan kouluille paremmin. Keskustakirjasto Oodi on ollut suosituin vierailukohde, joten

siellä toteuttavien tapahtumien määrää on päätetty lisätä, unohtamatta kuitenkaan myös alueellisia tapahtumia.

Kulttuuriavustusten kehittäminen

Kaupunkilaislähtöiseen toimintaan jaettavien avustusten vastuunjaon selkeyttäminen yhteistyössä kaupunginkanslian kanssa

Arviointikertomuksessa todetaan, että kaupunginkanslia myöntää kaupunkilaislähtöiseen toimintaan osin samantyyppisiä avustuksia kuin kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala. Toimialan asiantuntijoiden mukaan kaupunginkanslian ja kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan olisi tarpeellista selkeyttää näiden avustusten rajanvetoa ja määrittelyä sekä kaupunkilaislähtöiseen toimintaan jaettavien avustusten vastuunjakoa, kuten tarkastuslautakuntakin ehdottaa.

Toimenpiteenä kaupunkilaislähtöisten avustusten vastuunjaon selkeyttämiseksi kaupunginkanslia ja kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala jatkavat keskinäisen yhteistyön koordinoitua. Yhteistyön tavoitteena on strategian mukaisten tavoitteiden saavuttaminen, mahdollisten päällekkäisyyksien tunnistaminen ja karsiminen sekä resurssien tehokas käyttö. Kaupunkilaislähtöisen toiminnan tukemisessa on myös tärkeää ymmärtää, että kansalaistoiminta ja kolmannen sektorin toiminta eivät ole kaupungin omaa palvelutuotantoa, vaan tuki on vastikkeetonta ja osa monimuotoista kansalaisyhteiskuntaa.

Avustusten saajien ja kaupungin välistä vuoropuhelua on kehitetty, ja työtä jatketaan edelleen. Tavoitteen toteutumista on terävöitetty organisoimalla kaupunkitasoinen järjestöyhteistyön ja avustustoiminnan koordinoinnin ohjausryhmä uudelleen vuonna 2023. Muutoksessa kaupunkitasoinen koordinoituvastuu siirrettiin kaupunginkanslian osallisuusyksikölle sekä käynnistettiin kaupungin avustuksia valmistelevien palveluiden edustajista koostuva kehittäjäryhmä, jossa edistetään aiempaa paremman avustuksiin liittyvän kokonaiskuvan muodostumista.

Lisäksi kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla kulttuurin, liikunnan ja nuorison avustuksia valmistelevien yksiköiden ja osallisuusyksikön välistä kanssakäymistä tullaan edelleen lisäämään. Erityisesti toimijoihin kohdistuvassa tiedotuksessa ja neuvonnassa yhteistyötä kehitetään jatkuvasti. Toimijoita edustavan järjestöneuvottelukunnan näkemystä voidaan myös hyödyntää tarvittaessa avustuksiin liittyvässä kehittämisessä. Asukasosallisuuden avustuskriteereitä tullaan arvioimaan ja kehittämään yhteistyössä järjestöjen kanssa vuosien 2024–2025 aikana.

Kulttuuripalvelujen näkemys uusien taiteenlajien ja toimijoiden käsitteistä sekä toimenpiteet uusien toimijoiden ja taiteenlajien nostamiseksi kaupungin tuen piiriin

Tarkastuslautakunta toteaa arviointikertomuksessa, että kulttuuripalveluiden tulee määritellä tavoitteet uusien toimijoiden ja taiteenlajien nostamiseksi kaupungin tuen piiriin siten, että tuen kohdentumista uusille toimijoille voidaan seurata sekä jatkaa vuonna 2023 aloitettua seuranta uusista hakijoista. Lisäksi seurannan pohjalta tulisi tehdä tarvittaessa toimenpiteitä, jotta uusilla hakijoilla olisi entistä paremmat mahdollisuudet saada avustuksia.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan 21.12.2021 § 7 linjaaman kulttuuripalvelukokonaisuuden palvelustrategian mukaan kaupunki määrittelee yleiset ehdot avustamiselle lainsäädännön mukaisesti. Toimija määrittelee toiminnan omista lähtökohdistaan ja voi hakea sille avustusta kaupungilta. Avustus ei kata kaikkia toiminnan kustannuksia eikä avustuksiin liity vastikkeita. Helsinki on myös erityisasemassa valtionavustusten, valtionosuuksien säätiörahoituksen ja muun rahoituksen suhteen. Kaupungin tuen kokonaisarviointissa on tärkeää, ettei kaupunki omalla avustustoiminnallaan vaaranna kaupungin kulttuuritoimijoille suuntautuvaa muuta rahoitusta.

Uusien taiteenlajien käsitteestä

Kulttuurin avustusten yhtenä tavoitteena on tukea Helsingin taide- ja kulttuurikentän uusiutumiskykyä. Olennaista on, että avustuksia kohdennetaan uusille sisällöille ja tekijöille.

Kyky omaksua uusia ilmiöitä, rohkeus kokeilla uutta ja riskinotto ovat ominaisia taiteelle ja kulttuurille. Tämä dynaamisuus heijastuu myös Helsingin kaupungin avustustoimintaan, jossa tunnustetaan ja tuetaan ilmiöiden ja yhdistelmien kirjoa tiedostaen, että taiteen ja kulttuurin sisällöt ovat tilastoituja taiteenlajeja monipuolisemmat. Avustushakemuksissa tilastoitavat taiteenlajit tarjoavatkin kehyksen, jonka avulla voidaan hahmottaa taiteen laaja-alaisuutta. Uusia, tunnistettuja tai vielä määrittelemättömiä ilmiöitä tuetaan tunnistetun kategorian eli taiteenlajin kirjauksen sisällä, minkä lisäksi on muu- kategoria. Avustuksiin pyritään tukemaan hankkeita, jotka sijoittuvat taiteen ja kulttuurin ekosysteemin reuna-alueille, edistävät taiteen uudistumista ja ajan myötä voivat mahdollistaa uusien taiteenlajien syntymisen.

Hakuohjeissa ja -ilmoituksissa ei yleisesti rajata tai luetella taiteenaloja, vaan avustuksia kerrotaan myönnettävän yleisesti taiteen ja kulttuurin aloille. Vuonna 2022 päivitettyissä taide- ja kulttuuriavustusten arviointiperusteissa huomioidaan toiminnan uutta luovaan potentiaali, taiteellinen kehittyminen, monimuotoisuus ja taidelajien välinen tasapaino. Strategisten linjausten mukaisesti vuoden 2024 taide- ja kulttuuriavustusten toiminta-avustusten arvioinnissa kiinnitettiin huomiota verrattain uu-

deksi taidelajiksi tunnistetun sirkuksen toimintaolosuhteiden kehittämiseen.

Taiteenalakategorioilla on yhteys pidempiaikaiseen tilastoseurantaan, jolla vertaillaan avustusten jakautumista taiteenaloittain eri vuosina. Huomioitava on esimerkiksi valtion kuntiin kohdistuvassa tiedonkeruussa käytettävät taiteenaloja jaottelevat palveluluokat. Helsingin kaupungin näkemystä taiteenaloista on siis syytä suhteuttaa muiden aiheen kanssa työskentelevien suomalaisten ja kansainvälisten tahojen näkemyksiin. Tilastoseurannan vertailtavuus on huomioitava, jos taiteenalakategorioihin tehdään muutoksia.

Uusien toimijoiden käsitteestä

Kulttuurin avustuksilla tuettavaan laajaan taide- ja kulttuuritoimijakenttään kuuluvat niin vakiintuneet, esimerkiksi valtionosuuden piiriin kuuluvat organisaatiot kuin pienet rekisteröitymättömät taiteilijaryhmittymät. Kulttuurin avustuksien eri avustuslajeilla on pyritty luomaan kokonaisuus, joka palvelee taide- ja kulttuurikenttää toiminnan elinkaaren eri vaiheissa.

Uusien toimijoiden nousua avustusten piiriin pyritään tukemaan osana kulttuurin avustusvalmistelun arviointityötä. Valmistelussa tunnistetaan, että yhdessä avustuslajissa uutena hakeva taidetoimija on voinut saada avustusta aiemmin avustuslajista tai muista Helsingin kaupungin avustusmuodoista.

Seurattavan tiedon osalta on määriteltävä, puhutaanko uusista avustuksen hakijoista vai saajista ja mihin kontekstiin ja ajanjaksoon uutuutta verrataan. Uutta toimijaa on vaikea määritellä taide- ja kulttuuriavustusten projektiavustuksissa. Avustuslaji mahdollistaa projektiluonteiset taiteelliset kokeilut joustavasti ja siten palvelee erityisesti uusia taiteentekijöitä ja hakijoita. Kääntöpuolena on ollut erityisesti työryhmiä koskeva uusien hakijoiden tilastoinnin kysymys, koska yksittäinen taiteilija voi olla osana useita eri tavoin nimettyjä työryhmiä, joita avustushakujärjestelmä ei tunnista toisiinsa liittyviksi.

Uusien toimijoiden seurantaa on toteutettu taide- ja kulttuuriavustusten toiminta-avustuksissa, joita myönnetään rekisteröityneille toimijoille ympärivuotiseen toimintaan. Seuranta on aloitettu vuonna 2023 ja sitä jatketaan. Uusien toimijoiden pääsy avustusten piiriin huomioitiin vuoden 2024 toiminta-avustusten arvioinnissa ja toiminta-avustusta myönnettiin kuudelle aiemmin toiminta-avustusten piiriin kuulumattomalle toimijalle.

Kulttuuripalveluiden toimenpiteet uusien toimijoiden ja taiteenlajien nostamiseksi kaupungin tuen piiriin

Kulttuurin avustusten kehittämisessä on yleisesti tehty toimenpiteitä, jotta uudet ja avustusten piiriin aiemmin hakeutumattomat taide- ja kulttuuritoimijat hakisivat avustuksia ja jotta uusia taiteenlajeja tuettaisiin. Tätä työtä tullaan edelleen jatkamaan. Lisäksi kulttuurin avustusperiaatteisiin liittyen on myös listattu toimintoja, joihin ei voi saada avustusta. Tätä listaa ja sen ajantasaisuutta tarkastellaan, jotta mahdolliset avustamisen katvealueet voidaan ottaa paremmin huomioon.

Avustushakemisessa käytettäviä taiteenlajien kategorioita ja nimityksiä voidaan tarvittaessa päivittää, esimerkiksi sisällyttämällä pääkategorioihin tarkentavia alakategorioita. Taiteenalakategorioita tarkastellaan säännöllisesti ja niissä huomioidaan esimerkiksi pelitaiteen ja digitaalisen taiteen kaltaiset nopeasti kehittyvät luovat ilmaisukeinot. Selvennystä ja erittelyä voidaan tehdä myös ohjeistamalla hakijoita taiteenalakategorian valinnassa esimerkiksi hakemisen kirjallisissa ohjeissa. Näin uudet taiteenalat nousevat paremmin näkyviin ja valittaviksi, mutta pitkäaikainen tilastollinen seuranta on edelleen mahdollista ja linjassa muiden taiteen ja kulttuurin alan toimijoiden kanssa.

Eri avustuslajien osalta erityisesti kulttuurin toiminta-avustuksissa on syytä panostaa uusien toimijoiden mahdollisuuksiin nousta avustusten piiriin, koska kyseessä on usein toimijoille keskeinen ja pitkäaikainen perusrahoitus. Vuonna 2023 aloitettua seurantaa jatketaan. Myös taiteen perusopetuksen avustukset ovat samankaltaista toiminnan vakaampaa perusrahoitusta, jonka hakijoina voi kuitenkin olla vain rajattu joukko toimijoita, joilla on hyväksytty opetuslupa. Myös tässä avustuslajissa uusien toimijoiden määrää seurataan.

Kulttuurin avustusten projektiavustukset, kehittämisavustukset ja erilaiset erillishaut ovat tyypillisesti hankkeisiin kohdistuvia avustusmuotoja, joissa ei yleisesti ole kyse pysyvästä toiminnasta. Kertaluontoisemmissa hankkeissa myös tekijäjoukko on yleisesti vaihtuvampi. Erityisesti projektiavustuksin tuetuissa hankkeissa tekijät liikkuvat kevyesti työryhmistä ja organisaatioista toiseen, joten on haastavaa määritellä, milloin on kyse niin sanotusti uudesta toimijasta. Hakijanimeen perustuvaa seurantaa kehitetään, mutta merkityksellisempänä toimenpiteenä uusien tekijöiden nousu huomioidaan omana tavoitteenaan asiantuntijoiden arviointi- ja valmistelutyössä.

Kaikkia kulttuurin avustuksia koskevaa tiedontuotantoa ja seurantaa kehitetään muodostamalla kulttuurin avustustoiminnan tietoja esittelevä Power BI -näkyvä, jonka ensimmäinen versio on jo hyvin pitkällä. Näkyvä sisältää vuositasoista tietoa vuodesta 2019 lähtien. Tässä yhteydessä määritellään uusiin avustuksen hakijoihin ja saajiin liittyvät perusmääreet, joita tätä kautta on mahdollista seurata. Näkyvän tietoja

hyödynnetään avustustoiminnan toteuttamisessa, seurannassa ja kehittämisesä.

Nuorisotyön vahvistaminen

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan keskeisen ja ajantasaisen henkilöstöä kuvaavan tiedon saatavuus ja seuranta

Osana nuorisotyön vahvistamista käsittelevää tarkastelua tarkastuslautakunta toteaa, että kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan tulee varmistaa keskeisen ja ajantasaisen henkilöstöä kuvaavan tiedon saatavuus ja seuranta.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala ja henkilöstöpalvelut ovat varmistaneet keskeisten ja ajantasaisten henkilöstöä kuvaavien tietojen saatavuuden vuoden 2022 toisen kvartaalin datasta lähtien. Kaupunkitasoinen HR-järjestelmä vaihtui Hijatista Sarastiaan huhtikuussa 2022 ja toimialalla on alettu järjestelmällisesti seurata henkilöstödataa Sarastiaraporteista toukokuusta 2022 alkaen. Lisäksi toimialan henkilöstöä on muistutettu ilmoittamaan kaikista poissaoloista, mukaan lukien lyhyet ja pitkät sairaspöissaolat, Sarastiaan, mikä osaltaan mahdollistaa ajantasaisen henkilöstöä kuvaavan tiedon seuranta ja saatavuutta.

Merkittävimmät syyt arviointikertomuksessa nostettuihin puutteellisiin henkilöstöä kuvaaviin tietoihin liittyivät huhtikuussa 2022 toteutettuun kaupunkitasoiseen HR-järjestelmämuutokseen sekä siihen, ettei henkilöstöpalveluissa ollut järjestelmällistä ja systemaattista henkilöstödatan raportointia ja seuranta vuosilta 2017–2021. Vanha HR-järjestelmä Hijat, josta tiedot olisi saatu raportoitu tarkastuslautakunnan tietopyyntöön, ei ollut enää toimialan käytettävissä huhtikuusta 2022 alkaen, eikä näitä aiempien vuosien raportteja ja tietoa löydetty, vaikka etsittiin. Ensimmäiset Helsingin kaupungin viralliset raportit henkilömääristä, henkilötyövuosista ja sairauspöissaoloista valmistuivat helmikuussa 2024.

Nuorisoalan veto- ja pitovoiman parantaminen

Arviointikertomuksessa on nuorisopalvelujen osalta keskitytty perusnuorisotyöhön sekä etsivään ja jalkautuvaan nuorisotyöhön. Tarkastuslautakunta toteaa arviointikertomuksessa, että nuorisopalveluiden tulee laatia yhdessä henkilöstön kanssa suunnitelma nuorisotyöntekijöiden palkkauksen, koulutuksen ja työnkuvien kehittämiseksi alan veto- ja pitovoiman parantamiseksi

Helsingin kaupungin nuorisopalveluissa on tartuttu veto- ja pitovoimaongelmaan muun muassa yhdessä Espoon ja Vantaan nuorisopalvelujen kanssa lisäämällä kaupunkien välistä yhteistyötä tämän teeman

ympäriä. Teemaa käsiteltiin syksyllä 2023 kaupunkien ylimmän johdon tapaamisessa, johon koottiin tilannekuva rekrytointien tilanteesta kaupungittain. Viimeisimpänä huhtikuussa 2024 järjestettiin aiheesta työpaja, ja työskentelyä jatketaan vakiintuneen yhteistyörakenteen (PKS yhteistyöryhmä) kautta.

Rekrytointien osalta on muun muassa tuettu haastavia rekrytointeja ”boostaamalla” ilmoituksia, minkä lisäksi työpaikkailmoitusten laatuun on kiinnitetty erityistä huomiota, muun muassa tuomalla enemmän esiin työnantajan tarjoamia etuja. Lisäksi vuonna 2024 nuoriso-ohjaajat saatiin mukaan kaupungin palkkakehitysohjelmaan, mikä osaltaan edistää nuorisotyöntekijöiden palkkausta.

Nuorisopalveluiden henkilöstötilanteen seuranta ja henkilöstön hyvinvointia parantavien resurssien kohdentaminen

Tarkastuslautakunta toteaa, että nuorisopalvelujen tulee systemaattisesti seurata henkilöstötilanteen kehittymistä eri alueilla ja yksiköissä ja auttaa nuorisotyöyksiköitä tehtävien priorisoinnissa ja työnjaon suunnittelussa, jotta nuoriso-ohjaajille jää enemmän aikaa kohdata nuoria. Lisäksi nuorisopalveluiden tulee kohdentaa henkilöstön hyvinvointia parantavia resursseja ja toimenpiteitä erityisesti niille alueille, joilla työhyvinvointi on heikko.

Nuorisopalveluissa seurataan jo systemaattisesti henkilöstötilanteen kehittymistä, kun kvartaaleittain tarkastellaan rekrytointien tilannetta, muun muassa kuinka paljon rekrytointeja on ollut käynnissä, paljonko on avattu perehdytysuunnitelmia sekä mikä on lähtövaihtuvuusprosentti sekä lähtöjen syyt. Lisäksi kaupungin rekrytointijärjestelmä sekä HR-järjestelmä mahdollistavat rekrytointi- ja lähtövaihtuvuusdatan alueelliseen tarkasteluun, jota on tarkoitus hyödyntää jatkossa. Tiedon luotettavuuden kannalta on merkittävää, että esihenkilöt kirjaavat järjestelmiin nämä tarkentavat tiedot sekä saattavat rekrytoinnit loppuun.

Nuorisopalveluiden johtoryhmä on keskustellut kaupungin lähtökyselyn hyödyntämisestä, minkä tarkoituksena on selvittää vaihtuvuuden syitä ja lähtijöiden kokemuksia työskentelystä kaupungilla. Johtoryhmä on todennut, että esihenkilöiden tulisi käydä keskusteluja aktiivisemmin sekä pyytää henkilöstöä vastaamaan lähtökyselyyn. Lisäksi on pohdittu henkilöstöpalveluiden roolia tai vahvempaa tukemista tässä prosessissa, esimerkiksi voisiko henkilöstöpalveluiden työntekijät käydä lähtökyselyn esihenkilön kanssa tai jopa hänen sijaansa. Kaupungilla käytössä olevan lähtökyselylomakkeen vastaukset ohjautuvat keskuhallintoon, eli vastaukset eivät ole suoraan toimialojen käytettävissä, vaan ne tulee pyytää sieltä erikseen. Vuoden 2023 kyselytulokset on

14.05.2024

Asia/2

pyydetty nuorisopalveluiden käyttöön ja vastaukset käsitellään nuorisopalveluiden johdon kanssa.

Nykytilanteessa, jossa nuorisotyö nähdään entistäkin tärkeämpänä kumppanina, työkenttä laajenee helposti. On hyvä, että nuorisotyön osaamiselle erityisesti nuorten ryhmien kanssa toimisessa on kysyntää, mutta samalla työn rajaaminen vaikeutuu. Nuorisotyöyksiköiden tehtävien priorisoinnin ja työnjaon suunnittelun tukeminen on tunnistettu nuorisopalvelukokonaisuudessa ja sen edistäviin toimiin on jo ryhdytty muun muassa käynnistämällä nuorisotalojen aukioloaikojen yhtenäistämistä. Lisäksi kehittämistyöryhmien aikatauluja on muutettu siten, etteivät ne vie liikaa aikaa nuorten kohtaamiselta. Näiden lisäksi nuorisopalvelukokonaisuudessa on tunnistettu se, että myös vuosittaisissa tavoitteissa tulee huomioida nuorisotyön perustehtävä, eli nuorten kanssa toiminta, ja että se säilyy työn keskiössä.

Henkilöstön hyvinvoinnin parantamiseksi on nuorisopalveluissa käynnistetty maaliskuussa 2024 työhyvinvointihanke, jonka tavoitteena on ymmärtää oikeat juurisyyt sitoutumista heikentäville ja lähtövaihtuvuutta lisääville tekijöille sekä tunnistaa vaikuttavat ratkaisut ja ratkaista oikeat ongelmat paikallisesti. Hankkeen tulokset ja johtopäätökset mahdollistavat muun muassa sen, että henkilöstön työhyvinvointia parantavia toimenpiteitä pystytään kohdentamaan alueellisesti ja erityisesti niille alueille, joilla työhyvinvointi on heikkoa.

Käsittely

Esteelliset: Dani Niskanen, Kimmo Niemelä
Esteellisyyksien syy: yleislausekejäävi (hallintolain 28.1 § kohta 7)

Asian aikana kuultavina olivat johtava tuloksellisuustarkastaja Aija Kaartinen, kaupunkitarkastaja Juuli Mikkonen ja kumppanuuspäällikkö Ulla Bergström. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-aajan toimialajohtaja
Juha Ahonen

Lisätiedot

Saara Ihamäki, vs. kirjastopalvelujen johtaja, puhelin: 09 310 85503
saara.ihamaki(a)hel.fi
Veikko Kunnas, kulttuurin edistämisen päällikkö, puhelin: 09 310 37002
veikko.kunnas(a)hel.fi
Mikko Vatka, nuorisoasiainjohtaja, puhelin: 09 310 71252
mikko.vatka(a)hel.fi
Tanja Tuominen, erityissuunnittelija, puhelin: 09 310 50674
tanja.tuominen(a)hel.fi

14.05.2024

Asia/2

Liitteet

- 1 Tarkastuslautakunnan lausuntopyyntö, kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta
- 2 Arviointikertomus 2023

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kuntalain (410/2015) 121 § mukaan tarkastuslautakunnan tulee laatia kaupunginvaltuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta arviointikertomus valtuustolle. Helsingin kaupungin hallintosäännön 21 luvun 2 §:n mukaan tarkastuslautakunta hankkii arviointikertomuksesta kaupunginhallitukselta ja tarvittaessa muilta kaupungin toimielimiltä lausunnot, jotka toimitetaan valtuustolle yhdessä arviointikertomuksen kanssa.

Tarkastuslautakunta hyväksyi 16.4.2024 vuoden 2023 arviointikertomuksen ja pyytää 28.5.2024 mennessä kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausuntoa kertomuksen kohdista:

- Kirjastojen vetovoimaisuus ja lukutaidon edistäminen kirjastoissa (s. 37–40)
- Kulttuuriavustusten kehittäminen (s. 42–46)
- Nuorisotyön vahvistaminen (s. 47–51)

Arviointikertomus 2023 ja tarkastuslautakunnan lausuntopyyntö ovat kokonaisuudessaan liitteinä.

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Juha Ahonen

Lisätiedot

Saara Ihamäki, vs. kirjastopalvelujen johtaja, puhelin: 09 310 85503
saara.ihamaki(a)hel.fi
Veikko Kunnas, kulttuurin edistämisen päällikkö, puhelin: 09 310 37002
veikko.kunnas(a)hel.fi
Mikko Vatka, nuorisoasiainjohtaja, puhelin: 09 310 71252
mikko.vatka(a)hel.fi
Tanja Tuominen, erityissuunnittelija, puhelin: 09 310 50674
tanja.tuominen(a)hel.fi

Liitteet

14.05.2024

Asia/2

-
1	Tarkastuslautakunnan lausuntopyyntö, kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta
2	Arviointikertomus 2023

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Tarkastuslautakunta 16.04.2024 § 39

Tarkastuslautakunta 09.04.2024 § 33

Tarkastuslautakunta 12.09.2023 § 63

Tarkastuslautakunta 09.05.2023 § 44